

KWAAD BLOED

Robert Galbraith bij Boekerij

Koekoeksjong
Zijderups
Het slechte pad
Witte dood
Kwaad bloed

ROBERT GALBRAITH

KWAAD
BLOED

All characters and events in this publication, other than those clearly in the public domain, are fictitious and any resemblance to real persons, living or dead, is purely coincidental.

ISBN 978-90-225-9195-6

ISBN 978-94-023-1593-6 (e-book)

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *Troubled Blood*

Vertaling: Sabine Mutsaers en Mireille Vroege

Omslagontwerp: Duncan Spilling © Little, Brown Book Group Ltd 2020, bewerkt door Wil Immink Design

Omslagbeeld: Stephen Mulcahey (figures); © Shutterstock (cobblestones, puddle, birds and texture)

Zetwerk: Text & Image, Assen

Copyright © J.K. Rowling 2020

The moral right of the author has been asserted.

First published in Great Britain in 2020 by Sphere.

© 2020 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission in writing of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

Voor Barbara Murray,
maatschappelijk werkster, medewerkster WEA,
docente, echtgenote, moeder, grootmoeder, duivelse bridger
en de beste schoonmoeder van de hele wereld.

*There they her sought, and euery where inquired,
Where they might tydings get of her estate;
Yet found they none. But by what haplesse fate,
Or hard misfortune she was thence conuayd,
And stolne away from her beloued mate,
Were long to tell...*

Edmund Spenser
The Faerie Queene

*For, if it were not so, there would be something disappearing
into nothing, which is mathematically absurd.*

Aleister Crowley
The Book of Thoth

DEEL I

Then came the iolly Sommer...

Edmund Spenser
The Faerie Queene

I

*And such was he, of whom I haue to tell,
The champion of true Iustice, Artegall...*

Edmund Spenser
The Faerie Queene

‘Jij bent een *Cornishman*, geboren en getogen,’ zei Dave Polworth geërgerd. ‘Strike is niet eens je echte naam, je bent een Nancarrow. Je gaat jezelf hier toch niet Engelsman zitting noemen, hè?’

Het was op deze warme avond in augustus zo druk bij de Victory Inn dat de pubgasten ook buiten op de brede stenen trap naar de baai stonden. Polworth en Strike zaten aan een tafeltje in de hoek bier te drinken om Polworths negenendertigste verjaardag te vieren. Het gesprek ging nu twintig minuten over het nationalisme van Cornwall, maar voor Strike leek het veel langer.

‘Of ik mezelf Engels zou noemen?’ vroeg hij zich hardop af. ‘Nee, eerder Brits, denk ik.’

‘Rot op,’ zei Polworth, snel aangebrand als altijd. ‘Echt niet. Dat zeg je alleen om mij te stangen.’

De twee vrienden waren fysieke tegenpolen. Polworth was klein en tener als een jockey, verweerd en vol vroegtijdige rimpels, zijn zonverbrande schedel zichtbaar door zijn dunne haar heen. Hij droeg een verkreukeld T-shirt, alsof hij het onder uit de wasmand had gevist, en zijn spijkerbroek zat vol rafels. Op zijn linkeronderarm was een Keltisch kruis getatoeëerd, op zijn rechterhand zat een

diep litteken, als aandenken aan een aanvaring met een haai.

Zijn vriend Strike zag eruit als een uitgerangeerde bokser, wat hij in feite ook was; forsgebouwd, ruim boven de één meter tachtig, met een wat kromme neus en stugge, kortgeknipte donkere krullertjes. Hij had geen tatoeages en ondanks de eeuwige schaduw van een zware baard had hij de gladgestreken, verzorgde uitstraling van een oud-politieman of militair.

‘Je bent hier geboren,’ drong Polworth aan, ‘dus ben je *Cornish*.’

‘Het probleem is dat jij volgens die maatstaf een *Brummie* bent. Je bent geboren in Birmingham.’

‘Rot op,’ riep Polworth nog een keer, oprecht beledigd. ‘Ik ben hier komen wonen toen ik twee maanden oud was en mijn moeder heet Trevelyan. Het is een identiteit, iets wat je *hiér* voelt.’ Polworth stompte tegen zijn borst, ter hoogte van zijn hart. ‘De familie van mijn moeder gaat eeuwen terug in Cornwall...’

‘Ach ja, bloedband en geboortegrond zijn nooit zo mijn...’

‘Heb je gehoord wat er laatst uit die enquête kwam?’ viel Polworth Strike in de rede. ‘Ze vroegen: “Wat is uw etnische afkomst?” en de helft – de helft! – van de mensen gaf Cornwall aan in plaats van Engeland. Een gigantische toename.’

‘Top,’ zei Strike. ‘Wat is de volgende stap? Kun je straks ook “Dumnonii” of “Romeins” invullen?’

‘Blijf jij vooral zo neerbuigend doen,’ zei Polworth. ‘Je ziet vanzelf wel wat je daarmee bereikt. Je zit al te lang in dat klote-Londen, jongen. Er is niks mis mee om trots te zijn op je afkomst. Niks mis met gemeenschappen die de macht willen terugpakken van Westminster. Met de Schotten voorop, volgend jaar. Let maar eens op. Als zij de onafhankelijkheid krijgen, zal dat een hoop losmaken. Dan slaan de Keltische volkeren in het hele land hun slag.’

Hij wees naar Strikes lege glas. ‘Jij nog een?’

Strike was naar de pub gekomen om stoom af te blazen, even niet meer te hoeven piekeren, en niet om doorgezaagd te worden over de politiek van Cornwall. Polworths toewijding aan Mebyon Kernow, de nationalistische partij waarbij hij zich op zijn zestiende had aangesloten, leek alleen nog maar gegroeid sinds de laatste keer

dat ze elkaar gezien hadden, een jaar of wat geleden. Meestal kon niemand Strike zo aan het lachen maken als Dave, maar er mochten geen grappen worden gemaakt over de onafhankelijkheid van Cornwall, een onderwerp dat Strike net zo aantrekkelijk vond als interieuraccessoires of modeltreintjes. Heel even overwoog hij om te zeggen dat hij terug moest naar zijn tante, maar dat vooruitzicht was bijna nog deprimerender dan het getier van zijn vriend over supermarkten die weigerden een Keltisch kruis af te beelden op producten afkomstig uit Cornwall.

‘Graag,’ zei hij, en hij gaf zijn lege halveliterglas aan Dave, die ermee naar de bar liep, links en rechts knikkend naar zijn vele bekenden.

Alleen achtergebleven aan het tafeltje keek Strike afwezig rond in de pub die hij altijd als zijn stamkroeg had beschouwd. De zaak was veranderd in de loop der jaren, maar nog altijd herkenbaar als de plek waar hij in zijn late tienerjaren zijn Cornwallse vrienden had getroffen. Strike had het merkwaardig dubbele gevoel precies te zijn waar hij thuishoorde en tegelijk op een plek waar hij nooit had thuisgehoord; volkomen vertrouwd en tegelijkertijd afgezonderd.

Terwijl hij zijn blik doelloos van de houten vloer naar de posters met nautisch thema liet gaan, keek Strike opeens recht in de grote, gretige ogen van een vrouw die met een vriendin aan de bar stond. Ze had een lang, bleek gezicht en grijze strepen in haar donkere, schouderlange haar. Strike kende haar niet, maar hij was zich er het afgelopen uur steeds van bewust geweest dat bepaalde vaste gasten hun hals rekten om hem te kunnen zien of zijn blik te vangen. Strike wendde zijn hoofd af, pakte zijn telefoon en deed alsof hij een binnengekomen bericht bekeek.

Oude bekenden hadden een mooi excuus om een gesprekje aan te knopen zodra hij maar het minste teken van belangstelling toonde, want iedereen in St Mawes leek te weten dat zijn tante Joan tien dagen geleden te horen had gekregen dat ze eierstokkanker had, in een vergevorderd stadium, en dat Strike net als zijn halfzus Lucy en haar drie zoontjes halsoverkop naar het huis van Joan en Ted

was gekomen om hen zo veel mogelijk te steunen. Hij had de hele week vragen afgehouden, blijken van medeleven in ontvangst genomen en beleefd ieder aanbod van hulp afgeslagen wanneer hij zich de deur uit waagde. Hij was het zat om steeds nieuwe manieren te moeten verzinnen om te zeggen: 'Ja, het lijkt erop dat het terminaal is en inderdaad, dat is klote voor ons allemaal.'

Polworth baande zich met twee verse glazen bier een weg terug naar het tafeltje.

'Alsjeblieft, Diddy,' zei hij terwijl hij weer op zijn barkruk ging zitten.

De oude bijnaam was niet, zoals de meeste mensen aannamen, een ironische verwijzing naar Strikes omvang, maar een afgeleide van *didicoy*, het Cornwallse woord voor zigeuner. Het horen van die naam stemde Strike wat milder, het herinnerde hem eraan waarom zijn vriendschap met Polworth de meest bestendige in zijn leven was.

Vijfendertig jaar eerder was Strike halverwege het schooljaar als nieuwe leerling aangekomen op de basisschool van St Mawes, ongewoon groot en fors voor zijn leeftijd en met een accent dat sterk afweek van het plaatselijke gebrouw. Hoewel hij geboren was in Cornwall, was zijn moeder met hem vertrokken zodra ze was bijgekomen van de bevalling; ze was midden in de nacht, met een baby in haar armen, gevlucht naar Londen, de stad waar ze zo van hield, om daar van flat naar kraakpand naar feest te trekken. Vier jaar na Strikes geboorte was ze teruggekeerd naar St Mawes met haar zoon en de pasgeboren Lucy, om in de vroege uurtjes weer te verdwijnen, met achterlating van Strike en zijn halfzusje.

Wat er precies in het briefje stond dat Leda had achtergelaten op de keukentafel had Strike nooit geweten. Ze had ongetwijfeld weer problemen gehad met een huisbaas of een vriendje, of misschien was er ergens een muziekfestival waar ze graag naartoe wilde. Het werd voor haar te lastig om het leven te leiden dat ze graag wilde met twee kinderen op sleeptouw. Wat de aanwezigheid voor haar langdurige afwezigheid ook mocht zijn, Leda's schoonzus Joan, die net zo traditioneel en ordelijk was als Leda wispelturig en cha-

otisch, had voor Strike een uniform aangeschaft en hem ingeschreven op de buurtschool.

De andere kinderen van vierehalf hadden met open mond naar hem gekeken toen hij werd voorgesteld in de klas. Een paar nieuwe klasgenootjes hadden gegiecheld toen de onderwijzeres zijn naam noemde: Cormoran. Hij maakte zich zorgen om het hele schoolverhaal, want hij wist zeker dat zijn moeder had gezegd dat ze hem thuis les zou gaan geven. Hij probeerde zijn oom Ted duidelijk te maken dat zijn moeder vast niet zou willen dat hij naar school ging, maar Ted, die normaal gesproken zo begripvol was, had vastberaden gezegd dat hij erheen móést, dus daar zat hij dan, helemaal alleen tussen vreemde kinderen met een raar accent. Strike, die nooit een huilebalk was geweest, had aan de ouderwetse lessenaar gezeten met een brok in zijn keel zo groot als een appel.

Waarom Dave Polworth, het stoere baasje van de klas, nou precies had besloten vriendschap te sluiten met de nieuwe jongen was nooit naar behoren verklaard, zelfs niet aan Strike. Het kon niet uit angst voor Strikes omvang zijn geweest, want Daves twee beste vrienden waren potige visserszonen, en Dave was zelf een berucht vechtertje, zijn gemeenheid omgekeerd evenredig aan zijn lengte. Tegen het einde van die eerste schooldag was Polworth zowel vriend als verdediger geworden en had hij het op zich genomen om hun klasgenootjes duidelijk te maken waarom Strike hun respect verdiende: hij was geboren in Cornwall, zijn oom was Ted Nancarrow, die bij de reddingsbrigade zat, hij wist niet waar zijn moeder was en hij kon er ook niks aan doen dat hij zo raar praatte.

Hoe ziek Strikes tante nu ook was en hoezeer ze er ook van genoot om haar neef een volle week om zich heen te hebben, en ook al zou hij de volgende ochtend weer vertrekken, Joan had hem praktisch het huis uit gedúwd om die avond de verjaardag van 'de kleine Dave' te vieren. Ze hechtte grote waarde aan oude banden en vond het prachtig dat Strike en Dave Polworth na al die jaren nog steeds vrienden waren. Voor Joan was hun vriendschap het bewijs dat het destijds de juiste beslissing was geweest om hem tegen de wens van zijn lamlendige moeder in naar school te sturen, en tevens bewijs

dat Cornwall Strikes echte thuis was, hoe ver hij sindsdien ook was afgedwaald en ook al woonde hij tegenwoordig in Londen.

Polworth nam een grote slok van zijn vierde pint bier en zei toen, met een scherpe blik over zijn schouder naar de donkerharige vrouw en haar blonde vriendin, die nog steeds naar Strike stonden te kijken: 'Klote-*emnets*.'

'En wat zou jouw tuin zijn zonder toeristen?'

'Dat zou geen probleem zijn,' zei Polworth prompt. 'We krijgen genoeg bezoekers uit de regio, ook veel mensen die vaker terugkomen.'

Polworth had nog niet zo lang geleden ontslag genomen als manager bij een bouwbedrijf in Bristol, om aan de slag te gaan als hoofd Tuinonderhoud in een grote openbare tuin een eindje verderop aan de kust. Polworth was, als gediplomeerd duiker, ervaren surfer en deelnemer aan Ironman-wedstrijden, al sinds zijn jeugd onafgebroken fysiek in de weer, een passie die niet was getemperd door het verstrijken van de tijd of door zijn kantoorbaan.

'Dus je hebt geen spijt?' vroeg Strike.

'Fuck, nee,' zei Polworth fel. 'Ik moest gewoon mijn handen weer vuilmaken. Weer naar buiten. Volgend jaar word ik veertig, het was nu of nooit.'

Polworth had naar de nieuwe functie gesolliciteerd zonder zijn vrouw in te lichten. Toen hij werd aangenomen, zegde hij zijn baan op en ging naar huis om zijn gezin op de hoogte te brengen van het fait accompli.

'Is Penny wel een beetje bijgetrokken?' vroeg Strike.

'Ze zegt elke week dat ze wil scheiden,' antwoordde Polworth onverschillig. 'Maar ik kon haar beter voor het blok zetten dan er eerst vijf jaar ruzie over maken. Het is allemaal prima afgelopen. De kinderen vinden het fijn op de nieuwe school, en Penny kon door haar bedrijf worden overgeplaatst naar het kantoor in de grote stad.' Waarmee Polworth Truro bedoelde, niet Londen. 'Ze vindt het fijn, dat wil ze alleen niet toegeven.'

Strike twijfelde in stilte aan het waarheidsgehalte van die bewering. Het negeren van feiten die hem slecht uitkwamen ging bij Pol-

worth hand in hand met zijn voorliefde voor risico's en romantische motieven. Maar Strike had zelf genoeg aan zijn hoofd zonder zich druk te maken om Polworths problemen, dus hief hij het grote glas met zijn verse bier en zei, in de hoop Polworth af te leiden van de politiek: 'Nou, nog vele jaren, jongen.'

'Proost,' zei Polworth, die ook het glas hief. 'Hoe schat jij de kansen van Arsenal in? Gaan ze zich kwalificeren?'

Strike haalde zijn schouders op, bang dat een discussie over een mogelijke plek voor zijn Londense voetbalelftal in de Champions League zou terugvoeren tot het gebrek aan loyaliteit voor Cornwall.

'Hoe staat het met de liefde?' vroeg Polworth, om het over een andere boeg te gooien.

'Die is er niet,' antwoordde Strike.

Polworth grinnikte. 'Joanie denkt dat jij nog eens eindigt met je zakenpartner. Die Robin.'

'O ja?'

'Ze vertelde me erover toen ik laatst bij hen was, twee weekends terug, om hun Sky Box opnieuw in te stellen.'

'Daar hebben ze me niks over verteld,' zei Strike, die zijn glas tegen dat van Polworth tikte. 'Aardig van je, jongen.'

Als hij had gehoopt daarmee de aandacht van zijn vriend af te leiden, was die poging mislukt.

'Ze denken het allebei, Ted ook,' zei Polworth. 'Dat van jou en Robin.'

En toen Strike niks zei, drong Polworth aan: 'Dus er is niks tussen jullie?'

'Nee,' antwoordde Strike.

'Hoe komt dat?' vroeg Polworth, en hij fronste weer. Net als met de onafhankelijkheid van Cornwall weigerde Strike ook hier een voor de hand liggend en begerenswaardig doel na te streven. 'Ze ziet er goed uit, ik heb haar in de krant gezien. Misschien haalt ze het nét niet bij de Witte Tornado,' gaf Polworth toe. Het was de bijnaam die hij Strikes voormalige verloofde lang geleden had gegeven. 'Maar aan de andere kant: ze is dan ook niet knettergek, hè Diddy?'

Strike moest lachen.

‘Lucy vindt haar leuk,’ zei Polworth. ‘Jullie zouden perfect zijn samen, zegt ze.’

‘Wanneer heb jij het met Lucy over mijn liefdesleven gehad?’ vroeg Strike, nu een tikkeltje minder inschikkelijk.

‘Een maand of wat geleden,’ zei Polworth. ‘Ze was een weekendje hier met de kinderen en toen is de hele club bij ons komen barbecueën.’

Strike nam een slok en zei niets.

‘Het klikt goed tussen jullie, zegt ze.’ Polworth keek naar zijn reactie.

‘Ja, dat klopt.’

Polworth wachtte af, zijn wenkbrauwen verwachtingsvol opgetrokken.

‘Het zou alles verpesten,’ zei Strike. ‘Ik ga het detectivebureau er niet mee op het spel zetten.’

‘Juist,’ zei Polworth. ‘Maar de verleiding is er wel, hè?’

Er viel een korte stilte. Strike hield zijn blik zorgvuldig afgewend van de donkerharige vrouw en haar metgezel; hij was ervan overtuigd dat ze het over hem hadden.

‘Er zijn misschien wel momenten geweest,’ gaf hij toe, ‘dat het door mijn hoofd is geschoten. Maar ze zit midden in een akelige echtscheiding, we brengen nu al ons halve leven met elkaar door en ik heb haar graag als zakenpartner.’

Omdat ze al zo lang vrienden waren, omdat ze al een aanvaring hadden gehad over politiek én omdat Polworth vandaag jarig was, deed Strike zijn best om niets te laten merken van zijn lichte ergernis over dit verhoor. Alle getrouwde mensen die hij kende leken niets liever te doen dan anderen het huwelijk in jagen, ook al maakten ze zelf niet bepaald reclame voor dat instituut. Het echtpaar Polworth bijvoorbeeld leek voortdurend in een staat van wederzijdse vijandigheid te verkeren. Strike had Penny haar echtgenoot vaker ‘die kloothommel’ horen noemen dan dat ze zijn naam gebruikte, en er waren vele avonden geweest waarop Polworth zijn vrienden in geuren en kleuren vertelde hoe hij erin geslaagd was zijn eigen

ambities en interesses te vervullen ten koste van zijn vrouw, of ondanks haar protesten. Beiden leken het gelukkigst en het meest op hun gemak in het gezelschap van hun eigen sekse, en bij de zeldzame gelegenheden dat Strike bij hen thuis te gast was geweest leken de bijeenkomsten een patroon te volgen van natuurlijke segregatie: de vrouwen in één deel van het huis en de mannen in een ander.

‘En hoe moet dat dan als Robin kinderen wil?’ vroeg Polworth.

‘Ik denk niet dat ze die wil,’ zei Strike. ‘Daarvoor doet ze dit werk veel te graag.’

‘Dat zeggen ze allemaal,’ zei Polworth afwijzend. ‘Hoe oud is ze nu?’

‘Tien jaar jonger dan wij.’

‘Die wil straks kinderen,’ zei Polworth vol overtuiging. ‘Dat willen ze allemaal. En bij vrouwen komt het eerder. Die zitten met een biologische klok.’

‘Nou, met mij krijgt ze in ieder geval geen kinderen. Ik wil ze niet. En trouwens, hoe ouder ik word, hoe minder geschikt ik mezelf vind om te trouwen.’

‘Dat dacht ik vroeger zelf ook, jongen,’ zei Polworth. ‘Maar toen besefte ik dat ik het verkeerd bekeek. Ik heb je toch wel eens verteld hoe het is gegaan? Hoe ik Penny ten huwelijk heb gevraagd?’

‘Volgens mij niet,’ zei Strike.

‘Heb ik jou dat Tolstoj-verhaal niet verteld?’ Het leek Polworth te verbazen dat hij dat had nagelaten.

Strike, die net een slok wilde nemen, liet verbaasd zijn glas zakken. Polworth had, ondanks zijn vlijmscherpe intelligentie, een broertje dood aan iedere vorm van onderwijs die hij niet onmiddellijk op een nuttige manier in de praktijk kon brengen, en hij ging al sinds de basisschool alles uit de weg wat gedrukt stond, behalve technische gebruiksaanwijzingen. Polworth vatte Strikes gezichtsuitdrukking verkeerd op en zei: ‘Tolstoj. Dat is een schrijver.’

‘Ja,’ zei Strike. ‘Bedankt. Wat heeft Tolstoj...?’

‘Dat vertel ik je nu toch? Ik had het voor de tweede keer uit gemaakt met Penny. Ze liep de hele tijd te zeuren dat ze zich wilde verloveren, en daar had ik geen zin in. Dus ik zit in de kroeg aan mijn

vriend Chris te vertellen dat ik er doodziek van word, dat gedoe over een ring... Ken je Chris nog? Die dikke die zo list. Je hebt hem ontmoet bij de doop van Rozwyn. Afijn, er zit een bezopen ouwere kerel in zijn eentje aan de bar, een beetje een aanstellerig type in zijn corduroy jasje, met zo'n slag in zijn haar, en eerlijk gezegd ergerde ik me kapot aan hem omdat ik kon zien dat hij mee zat te luisteren. Dus ik vroeg wat hij van ons moest en hij keek me recht in de ogen,' zei Polworth. 'En hij zei: "Je kunt alleen iets dragen en toch je handen gebruiken als je datgene wat je draagt op je rug bindt. Als je gaat trouwen, kun je allebei je handen blijven gebruiken. Als je niet trouwt, zul je nooit beide handen vrij hebben voor iets anders. Kijk maar naar Mazankov, naar Kroepov. Die hebben hun carrière weggegooid vanwege de vrouwen." Ik dacht dat die Mazankov en Kroepov vrienden van hem waren, en ik vroeg wat hij nou eigenlijk wilde zeggen. Toen zei hij dat hij een schrijver citeerde, die Tolstoj dus. En we raakten aan de praat en ik moet je zeggen, Diddy, dat moment heeft mijn leven veranderd. Er ging daar een lichtje branden,' zei Polworth, en hij wees naar de lucht boven zijn kalende hoofd. 'Door hem werd het me ineens duidelijk. Het dilemma van de man, jongen. Daar zat ik dan, op donderdagavond, hopend op een goeie beurt, maar ik moest weer alleen naar huis, platzak en verveeld. Ik dacht aan al die poen die ik had uitgegeven om wijven te scoren, en het gedoe eromheen, en ik vroeg me af of ik straks op mijn veertigste in mijn eentje porno zou zitten kijken. Toen dacht ik: dit is het juist, hier draait een huwelijk om. Kan ik wat beters krijgen dan Penny? Vind ik het leuk om in de kroeg tegen al die vrouwen aan te ouwehoeren? Penny en ik doen het hele nachten. Het kan een stuk slechter. Ze ziet er niet verkeerd uit. Die goeie beurt waar ik nu naar op zoek ben had thuis al op me kunnen wachten, ja toch?'

'Jammer dat ze dit niet hoort,' zei Strike. 'Ze zou zo weer verliefd op je worden.'

'Ik gaf die aanstellerige kerel een hand,' zei Polworth, zonder zich iets aan te trekken van Strikes sarcasme, 'en ik heb hem de naam van dat boek laten opschrijven en alles. Toen ben ik de pub uit ge-

lopen, heb een taxi genomen naar Penny's flat en daar op de deur gebonsd tot ze wakker werd. Ze was fucking woest. Dacht dat ik alleen maar langskwam omdat ik bezopen was, dat ik wilde neuken en niks beters kon krijgen. Ik zei: "Nee, slome muts, ik ben hier omdat ik met je wil trouwen."

En als je soms wilt weten hoe dat boek heet,' zei Polworth, 'dat is *Anna Karenina*.' Hij goot de laatste slok bier uit zijn glas achterover. 'Waardeloos.'

Strike lachte.

Polworth liet een keiharde boer en keek toen op zijn horloge. Hij was een man die goed was met het laatste woord, en voor een uitgebreid afscheid had hij net zo weinig geduld als voor de Russische literatuur.

'Ik ga ervandoor, Diddy,' zei hij terwijl hij opstond. 'Als ik vóór half twaalf thuis ben, pijpt ze me nog voor mijn verjaardag. En dat is dus precies mijn punt, jongen. Dát bedoel ik nou.'

Strike schudde grinnikend zijn uitgestoken hand. Polworth vroeg hem de hartelijke groeten te doen aan Joan en hem te bellen als hij weer eens in de buurt was, waarna hij zich een weg baande naar de deur en uit het zicht verdween.

*Heart, that is inly hurt, is greatly eas'd
With hope of thing, that may allay his Smart...*

Edmund Spenser
The Faerie Queene

Nog nagrinnikend om Polworths verhaal besefte Strike dat de donkerharige vrouw aan de bar tekenen vertoonde dat ze hem wilde benaderen. Haar blonde metgezel met de bril leek haar dat af te raden. Strike dronk zijn glas leeg, pakte zijn portemonnee, controleerde of zijn sigaretten nog in zijn zak zaten en hees zich toen over-eind met behulp van de muur naast hem. Hij waagde zijn eerste stap pas toen hij zeker wist dat zijn evenwicht optimaal was. Soms wilde zijn prothese niet meewerken na vier halve liters bier. Toen hij zich ervan had verzekerd dat hij stevig stond liep hij naar de uitgang, waarbij hij zonder te glimlachen knikte naar de paar buurtbewoners die hij niet kon negeren zonder dat het beledigend zou zijn, en hij bereikte de warme duisternis buiten zonder tegen zijn zin aangesproken te worden.

De brede, ongelijke treden van de stenen trap naar de baai waren nog steeds gevuld met drinkende en rokende mensen. Strike zigzagde tussen hen door en haalde intussen zijn sigaretten tevoorschijn.

Het was een milde augustusavond, de toeristen slenterden nog langs de pittoreske waterkant. Strike had een kwartier lopen voor

de boeg, deels over een behoorlijk steile helling, terug naar het huis van zijn tante en oom. In een opwelling sloeg hij af naar rechts en stak de straat over naar de hoge stenen muur die het parkeerterrein en de veerhaven scheidde van de zee. Tegen de muur geleund stak hij een sigaret op en staarde over de loodgrijs met zilveren oceaan, als de zoveelste toerist in het donker, vrij om in stilte te roken zonder vragen over kanker te hoeven beantwoorden. Hij stelde bewust het moment uit waarop hij zou moeten terugkeren naar de ongemakkelijke bank die de afgelopen zes nachten dienstgedaan had als zijn bed.

Bij zijn aankomst had Joan tegen Strike gezegd dat hij, als alleenstaande, kinderloze man en voormalig militair, het niet erg vond om in de huiskamer te slapen, 'want jij slaapt overal'. Ze was vastbesloten geweest om de mogelijkheid uit te sluiten die Strike de vorige dag aan de telefoon voorzichtig had geopperd: dat hij naar een bed and breakfast zou gaan in plaats van in hun toch al overvolle huis te logeren. Strikes bezoeken waren zeldzaam, zeker tegelijk met zijn zus en de neefjes, en Joan wilde optimaal van zijn aanwezigheid genieten; ze wilde weer eens het gevoel hebben dat zij de gene was die voor iedereen zorgde, ook al was ze momenteel verzwakt door de eerste ronde chemotherapie.

Dus had de lange, zware Strike, die veel liever op een kampeurbed had geslapen, zonder klagen al die nachten doorgebracht op de gladde, stugge massa van met satijn gestoffeerd paardenhaar, waar hij elke morgen was gewekt door zijn jonge neefjes, die stevast vergaten dat hun was gevraagd te wachten tot acht uur voordat ze de huiskamer in denderden. Jack had tenminste nog het fatsoen om sorry te fluisteren als hij weer eens besepte dat hij zijn oom wakker had gemaakt. De oudste, Luke, kwam iedere morgen schreeuwend de smalle trap af gestormd en lachte alleen maar besmuikt als hij langs Strike kwam op weg naar de keuken.

Luke had Strikes gloednieuwe koptelefoon kapotgemaakt, waarna de detective zich verplicht had gevoeld om te doen alsof dat helemaal niet erg was. Verder had zijn oudste neefje het amusant gevonden om op een morgen met Strikes beenprothese de tuin in te

rennen en er door het raam mee naar zijn oom te gaan staan zwaaien. Toen Luke de prothese eindelijk terugbracht, had Strike, die een zeer volle blaas had en niet op één been de steile trap naar het enige toilet op kon hinken, Luke zodanig de les gelezen dat de jongen vrijwel de hele ochtend ongekend stilletjes was geweest.

Intussen zei Joan iedere morgen tegen Strike: 'Je hebt goed geslapen,' zonder ook maar even te informeren of dat wel zo was. Joan had al haar hele leven de gewoonte om de familie subtiel de antwoorden op te dringen die zij wilde horen. In de tijd dat Strike in zijn kantoor had geslapen en op het punt had gestaan failliet te gaan (feiten die hij, toegegeven, niet had gedeeld met zijn tante en oom) had Joan aan de telefoon opgewekt tegen hem gezegd dat hij het 'verschrikkelijk goed' deed, en het kwam hem zoals altijd onnodig strijdlustig voor om tegen haar optimistische bewering in te gaan. Nadat zijn onderbeen door een bom was weggeblazen in Afghanistan had Joan in tranen aan zijn ziekenhuisbed gestaan terwijl hij probeerde zich te concentreren door een waas van morfine, en ze had tegen hem gezegd: 'Maar gelukkig voel je je goed. Je hebt geen pijn.' Hij was dol op zijn tante, die hem een aanzienlijk deel van zijn jeugd had grootgebracht, maar als hij te lang in haar gezelschap doorbracht voelde dat verstikkend. Het was dodelijk vermoeiend, de manier waarop ze erop stond het stokje van de valse sociale samenhang te blijven doorgeven, terwijl de ongemakkelijke waarheid keer op keer genegeerd en ontkend werd.

In het water onder hem glansde iets, glad, zilverkleurig, met een paar gitzwarte ogen: vlak bij hem draaide een zeehond zich loom om. Strike keek naar de omwentelingen in het water en vroeg zich af of het dier hem ook zag, en om redenen die hij niet verklaard zou kunnen hebben gingen zijn gedachten naar zijn partner op het detectivebureau.

Hij was zich er terdege van bewust dat hij Polworth niet de hele waarheid had verteld over zijn relatie met Robin Ellacott, die per slot van rekening niemand wat aanging. De waarheid was dat zijn gevoelens nuances en complicaties bevatten die hij liever niet nader onderzocht. Zo had hij bijvoorbeeld vaak, als hij alleen was, zich